

Қазақстан Республикасының патент заңы

Мұрағаттық версия

Қазақстан Республикасының Заңы. 1999 жылғы 16 шілде N 427-І

1-тарау. Жалпы ережелер

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар мен терминдер

Осы Заң мақсатында мынадай ұғымдар мен терминдер пайдаланылады:

- 1) бюллетень - өнеркәсіптік меншік объектілерін қорғау мәселелері жөнінде Қазпатент ресми шығарып тұратын мерзімдік басылым;
- 2) патенттелген өнеркәсіптік меншік объектілері - қорғау құжаттары берілген өнеркәсіптік меншік объектілері;
- 3) ерекше құқық - өнеркәсіптік меншік объектісін өз қалауы бойынша кез келген әдіспен пайдалануға патент иеленушінің мүліктік құқығы;
- 4) лицензиялық шарт - патент иеленуші (лицензиар) басқа тарапқа (лицензиатқа) өнеркәсіптік меншік объектісін белгілі бір түрде уақытша пайдалану құқығын беру шарты;
- 5) интеллектуалдық меншік объектілері - интеллектуалдық қызмет нәтижелері және азаматтық айналымға қатысушыларды, тауарлар, жұмыстар және қызмет көрсетуді дараландыру құралдары;
- 6) өнеркәсіптік меншік объектілері - өнертабыстар, пайдалы модельдер және өнеркәсіп үлгілері;
- 7) қорғау құжаттары - осы Заңға сәйкес берілген алдын ала патенттер мен өнертабыс пен өнеркәсіп үлгілеріне патенттер, пайдалы модельдерге патенттер;
- 8) Париж конвенциясы - кейінгі өзгертулерімен және толықтыруларымен қоса алғанда, 1893 жылғы 20 наурыздағы өнеркәсіп меншігін қорғау жөніндегі Париж конвенциясы;
- 9) патенттік сенімді өкілдер - жеке және заңды тұлғалардың Қазпатент алдындағы өкілдігіне заңдарға сәйкес құқық берілген азаматтар;
- 10) патент иеленуші - қорғау құжатының иесі;
- 11) қызметтік өнертабыс - қызметкердің өз қызметтік міндеттерін немесе жұмыс берушінің нақты тапсырмасын орындау кезінде жасаған өнеркәсіптік меншік объектілері;
- 12) патентке қабілеттілік жағдайлары - өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтық қорғауды берудің осы Заңда көзделген жағдайлары.

2-бап. Патент заңы реттейтін қатынастар

1. Осы Заңмен өнеркәсіптік меншік объектілерін жасауға, құқықтық қорғау мен пайдалануға байланысты мүліктік, сондай-ақ оларға байланысты жеке мүліктік емес қатынастар реттеледі.

2. Интеллектуалдық меншіктің өзге объектілерін (селекциялық жетістіктер, интегралдық микротәсім топологиялары, тауар таңбалары, қызмет көрсету таңбалары, тауар шығарылатын жерлердің атаулары және басқалар) қорғау өзге заң актілерімен реттеледі.

3-бап. Осы Заңның қолданылу аясы

1. Осы Заңның ережелері қорғау құжаттарын Қазпатент берген өнеркәсіптік меншік объектілеріне, сондай-ақ Қазақстан Республикасы қатысатын халықаралық шарттар негізінде патенттер берілген өнеркәсіптік меншік объектілеріне қолданылады.

2. Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шартта осы Заңдағыдан өзгеше ережелер белгіленсе, халықаралық шарттың ережелері қолданылады.

4-бап. Уәкілетті мемлекеттік орган

Мемлекеттік патент ұйымы (бұдан әрі - Қазпатент) уәкілетті мемлекеттік орган болып табылады, ол осы Заңға сәйкес өнеркәсіптік меншік объектілерін қорғау саласындағы мемлекеттік монополияны қамтамасыз етеді, өнеркәсіптік меншік объектілеріне жасалатын өтінімдерді қарауға қабылдайды, олар бойынша сараптама өткізеді, қорғау құжаттарын береді, бюллетеньде өнеркәсіптік меншік объектілері туралы мәліметтер жариялайды және патенттік ведомствоның өзіне жүктелген өзге де міндеттерін жүзеге асырады.

5-бап. Өнеркәсіптік меншік объектілерін құқықтық қорғау

1. Өнертабысқа және өнеркәсіптік үлгіге құқық алдын ала берілетін патентпен және патентпен, ал пайдалы модельге патентпен куәландырылады.

2. Өнертабыс және өнеркәсіптік үлгіге алдын ала патент, пайдалы модельге патент өтінімге үстірт сараптама өткізілгеннен кейін беріледі.

Өнертабысқа және өнеркәсіптік үлгіге патент өтінімге мәні бойынша сараптама өткізілгеннен кейін беріледі.

Алдын ала патент және патент өнеркәсіптік меншік объектісіне басымдықты, авторлықты және ерекше құқықты куәландырады.

3. Өнертабысқа алдын ала патент Қазпатентке өтінім келіп түскен күннен бастап бес жыл бойы күшін сақтайды, патент иеленушісінің өтініші бойынша Қазпатент оның қолданылуын ұзартуы мүмкін, бірақ ол үш жылдан аспауы керек.

Өнертабысқа патент Қазпатентке өтінім берілген күннен бастап жиырма жыл бойы күшін сақтайды.

Заңдарға сәйкес пайдаланылуы үшін құзыретті органның рұқсаты талап етілетін өнертабыс патентінің қолданылу мерзімін патент иеленушісінің өтініші бойынша Қазпатент ұзартуы мүмкін, бірақ ол бес жылдан аспауы керек.

Пайдалы модельге патент Қазпатентке өтінім берілген күннен бастап бес жыл бойы күшін сақтайды, патент иеленушісінің өтініші бойынша Қазпатент оның қолданылу мерзімін ұзартуы мүмкін, бірақ ол үш жылдан аспауы керек.

Өнеркәсіптік үлгіге алдын ала патент Қазпатентке өтінім берілген күннен бастап бес жыл бойы күшін сақтайды.

Өнеркәсіптік үлгіге патент Қазпатентке өтінім берілген күннен бастап он жыл бойы күшін сақтайды, патент иеленушісінің өтініші бойынша Қазпатент оның қолданылу мерзімін ұзартуы мүмкін, бірақ ол бес жылдан аспауы керек.

4. Өнертабыс пен пайдалы модельге қорғау құжатымен берілетін құқық қорғау көлемі олардың формуласымен, ал өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжатымен берілетін құқық қорғау көлемі бұйымның (макеттің) кескіндерінде ұсынылған оның елеулі белгілерінің жиынтығымен анықталады. Өнертабыс формуласына, пайдалы модельге түсінік беру үшін сипаттамалар мен сызбалар ұсынылуы мүмкін.

Өнімдер алу әдісіне берілген қорғау құжатының күші тікелей осы әдіспен

алынған өнімге де қолданылады.

Егер өзгеше дәлелденбесе, бұл орайда жаңа өнім қорғау әдісімен алынған болып есептеледі.

5. Қорғау құжатын алу құқығы, өтінімді тіркеуден туындайтын құқықтар, қорғау құжатын иелену құқығы және қорғау құжатынан туындайтын құқықтар тұтас немесе ішінара басқа адамға берілуі мүмкін.

6. Осы Заңға сәйкес мемлекет құпия деп таныған өнеркәсіптік меншік объектілеріне құқықтық қорғау берілмейді. Өнеркәсіптік меншіктің құпия объектілерін пайдалану тәртібі заңдармен реттеледі.

2-тарау. Өнеркәсіптік меншік объектілерінің патентке қабілеттілігінің талаптары

6-бап. Өнертабыстың патентке қабілеттілігінің талаптары

1. Егер жаңа, өнертабыстық деңгейге жеткен әрі өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса, өнертабысқа құқықтық қорғау берілуді.

Егер ол техника деңгейі туралы мәліметтерде белгісіз болса, өнертабыс жаңа болып табылады.

Егер маман үшін ол техника деңгейі туралы мәліметтерден айқын кездеспейтін болса, өнертабыс өнертабыстық деңгейде болады.

Техника деңгейі туралы мәліметтер өнертабыс басымдық алған күнге дейін дүние жүзінде жалпы жұртқа мәлім болған кез келген мәліметтерді қамтиды.

Өнертабыстың жаңалығын анықтаған кезде техникалық деңгейі туралы мәліметтерге бұрынырақтағы басымдықтары болған жағдайларда өнертабыстар мен пайдалы модельдерге (қайтып алынғандардан басқасы) Қазақстан Республикасында басқа адамдардың берген өтінімдері және Қазақстан Республикасында патенттелген өнертабыстар мен пайдалы модельдер кіреді.

Егер өнеркәсіпте, ауыл шаруашылығында, денсаулық сақтауда және қызметтің басқа да салаларында пайдалануға болса, өнертабыс өнеркәсіпте қолдануға жарамды деп табылады.

2. Құрылғы, әдіс, зат, микроорганизмдердің, өсімдіктер мен хайуанаттар клеткаларының тегі, сондай-ақ бұрыннан белгілі құрылғыны, әдісті, затты, текті жаңа мақсатта қолдану өнертабыс объектілері бола алады.

3. Мыналар:

- 1) жаңалықтар, ғылыми теориялар және математикалық әдістер;
- 2) шаруашылықты ұйымдастыру және басқару әдістері;
- 3) шартты белгілер, кестелер, ережелер;
- 4) ақыл-ой операцияларын орындау ережелері мен әдістері;
- 5) есептегіш машиналарға арналған бағдарламалар мен алгоритмдердің өзі;
- 6) ғимараттар, үйлер, аумақтар жоспарларының жобалары мен тәсілдері;
- 7) бұйымдардың тек сыртқы түріне қатысты ұсыныстар;
- 8) Қоғамдық мүдделерге, ізгілік пен мораль принциптеріне қайшы келетін ұсыныстар өнертабыстар деп танылмайды.

4. Париж конвенциясына қатысушы мемлекет аумағында ұйымдастырылған, ресми немесе ресми деп танылған халықаралық көрмеде өнертабыстың экспонат ретінде көрсетілуін қоса алғанда, өнертабысқа қатысты ақпаратты арыз берушінің (автордың) немесе одан бұл ақпаратты тікелей немесе жанама түрде алған кез келген адамның көпшілікке жария етуі, өнертабысқа өтінім ол ашылған немесе көрмеге қойылған күннен бастап алты айдан кешіктірмей берілген болса өнертабыстың патентке қабілеттілігіне

әсер ететін мән-жай деп танылмайды. Бұл орайда осы фактіні дәлелдеу міндеті арыз берушіге жүктеледі.

7-бап. Пайдалы модельдің патентке қабілеттілік талаптары

1. Өндіріс құрал-жабдықтары мен тұтыну заттарын, сондай-ақ олардың құрамдас бөліктерін (құрылғысын) конструкциялық орындау пайдалы модельдерге жатады.

Егер жаңа және өнеркәсіпте қолдануға болса, пайдалы модельге құқықтық қорғау беріледі.

Егер елеулі белгілерінің жиынтығы техника деңгейі туралы мәліметтерден белгісіз болса, пайдалы модель жаңа болып табылады.

Техника деңгейі туралы мәліметтер пайдалы модельге басымдық берілген күнге дейін жұртқа мәлім болған, арыз беріліп отырған пайдалы модель мақсаттас құралдар туралы дүние жүзінде жарияланған мәліметтерді, олардың Қазақстан Республикасында қолданылуы, сондай-ақ олардың неғұрлым бұрынырақта басымдығы болған жағдайларда Қазақстан Республикасына басқа адамдардың пайдалы модельдерге және өнертабыстарға (қайтарып алынғаннан басқа) берген өтінімдері және Қазақстан Республикасында патенттелген пайдалы модельдер мен осы бағыттағы өнертабыстар туралы мәліметтерді қамтиды.

Егер іс жүзінде пайдалануға жарайтын болса, пайдалы модель өнеркәсіпте қолдануға жарамды болып табылады.

2. Париж конвенциясына қатысушы мемлекет аумағында ұйымдастырылған, ресми немесе ресми деп танылған халықаралық көрмеде пайдалы модельдің экспонат ретінде көрсетілуін қоса алғанда, пайдалы модельге қатысты ақпаратты арыз берушінің (автордың) немесе одан бұл ақпаратты тікелей немесе жанама түрде алған кез келген адамның көпшілікке жария етуі пайдалы модельге өтінім ақпарат жария болған күннен бастап алты айдан кешіктірмей берілген болса пайдалы модельдің жаңалығына әсер ететін мән-жай деп танылмайды. Бұл орайда осы фактіні дәлелдеу міндеті арыз берушіге жүктеледі.

3. Осы Заңның 6-бабының 3-тармағында аталған объектілерге қатысты шешімдер пайдалы модельдер ретінде қорғалмайды.

8-бап. Өнеркәсіптік үлгінің патентке қабілеттілік талаптары

1. Өнеркәсіптік үлгіге бұйымның сыртқы түрін айқындайтын көркемдік-конструкторлық шешім жатады. Егер жаңа, бірегей және өнеркәсіпте қолдануға жарамды болса, өнеркәсіптік үлгіге құқықтық қорғау беріледі.

Егер бұйымның елеулі белгілерінің өнеркәсіптік үлгіге көріністеріне берілген және елеулі белгілер тізбесінде келтірілген жиынтығы өнеркәсіптік үлгіге басымдық берілген күнге дейін дүние жүзінде жалпыға мәлім мәліметтерде белгісіз болса, өнеркәсіптік үлгі жаңа деп танылады.

Өнеркәсіптік үлгінің жаңалығын анықтаған кезде Қазақстан Республикасында өнеркәсіптік үлгілерге бұрын басқа адамдар өтінім берген (қайтарып алынғандарын қоспағанда) және Қазақстан Республикасында патенттелген өнеркәсіптік үлгілердің неғұрлым ертеректегі басымдығы да ескеріледі.

Егер елеулі белгілері бұйым ерекшеліктерінің шығармашылық сипатын анықтайтын болса, өнеркәсіптік үлгі бірегей деп танылады.

Егер тиісті бұйымды дайындау жолымен оның көп рет ұдайы өндірілуі мүмкін болса, өнеркәсіптік үлгі өнеркәсіпте қолдануға жарамды деп танылады.

2. Мынадай шешімдер:

- 1) бұйымдардың тек қана техникалық міндеттеріне негізделсе;
- 2) сәулет объектілерінің (шағын сәулет нысандарын қоспағанда), өнеркәсіптік, гидротехникалық және басқа да тұрақты ғимараттардың;
- 3) баспа өнімнің өзі;
- 4) сұйық, газ түріндегі, сусыма немесе сол сияқты заттардан тұратын тұрақсыз нысандағы объектілердің;
- 5) қоғамдық мүдделерге, адамгершілік пен мораль принциптеріне қайшы келетін бұйымдардың шешімдері өнеркәсіптік үлгілер болып танылмайды.

Париж конвенциясына қатысушы мемлекеттер аумағында ұйымдастырылған, ресми немесе ресми деп танылған халықаралық көрмеде өнеркәсіптік үлгінің экспонат ретінде көрсетілуін қоса алғанда, өнеркәсіптік үлгіге қатысты ақпаратты арыз берушінің (автордың) немесе осы ақпаратты алған кез келген адамның көпшілікке жария етуі өнеркәсіптік үлгіге өтінім ол ашылған немесе көрмеге қойылған күннен бастап алты айдан кешіктірмей берілген болса, өнеркәсіптік үлгінің патентке қабілеттілігіне әсер ететін мән-жай деп танылмайды. Бұл орайда осы фактіні дәлелдеу міндеті арыз берушіге жүктеледі.

3-тарау. Авторлар мен патент иеленушілер

9-бап. Өнеркәсіптік меншік объектісінің авторы

1. Өнеркәсіптік меншік объектісін шығармашылық еңбегімен жасаған жеке адам оның авторы деп танылады.

2. Егер өнеркәсіптік меншік объектісін жасауға бірнеше жеке адам қатысса, олардың бәрі оның авторы (қосалқы авторы) болып есептеледі.

Қосалқы авторлардың тиесілі құқықтарды пайдалану тәртібі олардың арасындағы келісіммен белгіленеді.

Өнеркәсіптік меншік объектісін жасауға өзінің шығармашылық үлесін қоспаған, авторға тек техникалық, ұйымдық немесе материалдық көмек көрсеткен, не оған құқықты ресімдеуге және оны пайдалануға ғана жәрдемдескен жеке адам автор деп танылмайды.

3. Авторлық құқық айыруға болмайтын жеке құқық болып табылады және мерзімсіз қорғалады.

4. Егер Қазақстан Республикасында қорғалатын тауар таңбаларына үшінші адамның құқықтары бұзылмаса, автордың өнеркәсіптік меншік объектісіне өз атын немесе арнаулы атау беруге құқығы бар.

10-бап. Патент иеленуші

1. Қорғау құжаты:

- 1) өнеркәсіптік меншік объектісінің авторына (авторларына);
- 2) осы баптың 2-тармағында көзделген реттерде, жұмыс берушіге;
- 3) олардың құқықтық мирасқорына (құқықтық мирасқорларына), оның ішінде тиісті құқықты беру тәртібімен алған адамға (адамдарға);
- 4) бір-бірімен келісімдері болған жағдайда осы тармақта көзделген адамдарға бірге беріледі.

2. Егер жұмыс беруші мен қызметкер арасындағы шартта өзгеше көзделмесе, қызметтік өнертабысқа қорғау құжаттарының құқықтары жұмыс берушіге тиесілі болады.

3. Егер жұмыс беруші жасалған өнеркәсіп меншігі объектісі туралы автор өзін хабардар еткен күннен бастап төрт ай ішінде Қазпатентке өтінім бермесе, өтінім беру құқығын басқа адамға бермесе және тиісті объектіні құпия сақтау туралы авторға

хабарламаса, қорғау құжатын алу құқығы авторға көшеді. Бұл жағдайда жұмыс берушінің патент иеленушімен шарт бойынша тиісті өнеркәсіптік меншік объектісін өз өндірісінде пайдалануға басым құқығы болады.

4. Қызметтік өнертабыс үшін авторға сыйақы төлеудің мөлшері, талаптары және тәртібі автор мен жұмыс беруші арасындағы келісіммен белгіленеді. Келісімге қол жетпеген жағдайда шешімді сот қабылдайды. Егер қызметтік өнертабысты жасаудағы автор мен жұмыс берушінің үлестерін мөлшерлеу мүмкін болмаса, жұмыс беруші алған немесе алуға тиісті пайданың жартысына автор құқылы деп танылады.

4-тарау. Өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға ерекше құқық

11-бап. Патент иеленушінің ерекше құқығы мен міндеттері

1. Патент иеленушінің қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін өз қалауынша пайдалануына ерекше құқығы болады.

2. Қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісі бар өнімді дайындау, қолдану, жеткізу, сатуға ұсыну, сату, азаматтық айналымға өзге де енгізу немесе осы мақсатпен сақтау, сондай-ақ қорғау әдісін қолдану өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану болып танылады.

Егер өнімде оны пайдалану күніне техниканың осы саласындағы белгілі формуланың тәуелсіз тармағында келтірілген өнертабыстар, пайдалы модельдердің әрбір белгісі немесе соларға теңдес белгілер пайдалану әдісі болса, өнім қорғалатын өнертабыс немесе пайдалы модель деп танылады, ал қорғалатын әдіс қолданылған деп табылады.

Тікелей осындай әдіспен дайындалған өнімді азаматтық айналымға енгізу не осы мақсатпен сақтау өнім алудың қорғалатын әдісін пайдалану деп танылады.

Егер өнімде бұйымның ұсынылған кескіндерінде (макетінде) көрсетілген және негізгі белгілерінің тізбесінде келтірілген барлық негізгі белгілері болса, қорғалатын өнеркәсіптік үлгісі бар болып танылады.

3. Патент иеленуші өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға міндетті, Қорғау құжаты бірнеше адамға тиесілі өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану жөніндегі өзара қатынастар олардың арасындағы келісіммен айқындалады. Ондай келісім болмаған жағдайда олардың әрқайсысы қорғалатын объектіні өз қалауынша пайдалана алады, бірақ өзге патент иеленушілерінің келісімінсіз басқа адамдарға лицензия немесе қорғау құжатын беруге құқығы жоқ.

Патент иеленуші қолданылып жүрген өнеркәсіптік меншік объектісі патенттелгендігін көрсететін ескерту таңбаларын пайдалана алады.

4. Егер өнертабысқа қорғау құжатын беру туралы мәліметтер алғаш рет жарияланғаннан кейін өнертабыс сондай өтініш берілген күннің алдындағы кез келген төрт жыл ішінде үздіксіз пайдаланылмаса, патент иеленуші өнертабысты пайдаланбаған және тиімді коммерциялық жағдайларда лицензиялық шарт жасасудан бас тартқан ретте, кез келген адам өзіне күштеп ерекше емес лицензия алып беру туралы сотқа өтініш жасауға құқылы. Егер патент иеленуші пайдаланбауын дәлелді себептерге байланысты екенін дәлелдемесе, сот аталған лицензияны пайдалану шегін, төлем мөлшері мен тәртібін белгілеп, табыс етеді. Төлем мөлшері қалыптасқан практикаға сәйкес белгіленген лицензияның рыноктық бағасынан төмен болмауға тиіс.

Кез келген күштеп лицензия алып беру бірінші кезекте Қазақстан Республикасы ішкі рыногының қажеттерін қамтамасыз етуге тиіс.

Күштеу лицензиясы берілген адам аталған өнертабысты пайдалану құқығын басқа адамға тек осы объект пайдаланылатын тиісті өндіріспен бірге беруі мүмкін.

Күштеу лицензиясы оны беруге себеп болып табылатын мән-жай әрекеті доғарылған реттерде сот арқылы тоқтатылуға тиіс.

5. Егер патент иеленуші тиімді коммерциялық жағдайларда лицензиялық шарт жасасудан бас тартқан өнеркәсіптік меншік объектісін қорғау құжатының басқа иеленушісінің құқықтарын бұзбай пайдалана алмайтын болса, Қазақстан Республикасы аумағында өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға ерекше емес күштеу лицензиясын беру туралы сотқа арыз беруге құқылы.

Аталған лицензияны беру кезінде қорғау құжаты басқа адамға тиесілі өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану шектерін, төлем мөлшерін, мерзімін және тәртібін сот белгілеп беруге тиіс. Төлем мөлшері бұл орайда қалыптасқан практикаға сәйкес белгіленген лицензияның рыноктық бағасынан төмен болмауға тиіс.

Осы тармақ негізінде алынған өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану құқығы бұл құқық берілген осы өнеркәсіптік меншік объектісіне қорғау құжаты берілген кезде ғана берілуі мүмкін.

6. Патент иеленуші алған қорғау құжатын кез келген жеке немесе заңды тұлғаларға бере алады. Беру туралы шарт Қазпатентте міндетті түрде тіркелуге тиіс.

7. Өнеркәсіптік меншік объектісіне қорғау құжаты және (немесе) оны алу құқығы мұрагерлік немесе құқықтық мирасқорлық тәртібімен беріледі.

8. Патент иеленуші қорғау құжатын күшінде ұстау үшін жыл сайын ақы төлеп тұруға міндетті.

12-бап. Патент иеленушінің ерекше құқығын бұзушылық болып танылмайтын әрекеттер

Мыналар патент иеленушінің ерекше құқығын бұзу деп танылмайды:

1) конструкциясында қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектілері бар құралдарды немесе басқа елдердің көлік (теңіз, өзен, әуе, жер бетіндегі және ғарыштағы) құралдарын пайдаланған кезде, аталған құралдар Қазақстан Республикасының аумағында уақытша немесе кездейсоқ тұрған және көлік құралдарының мұқтаждары үшін пайдаланылып отырған жағдайда қолдану. Егер көлік құралдары Қазақстан Республикасы көлік құралдарының иелеріне осындай құқық беретін елдердің жеке немесе заңды тұлғаларына тиесілі болса, мұндай әрекеттер патент иеленушінің ерекше құқығын бұзушылық болып танылмайды;

2) қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісі бар құралға ғылыми зерттеу немесе эксперимент жүргізу;

3) төтенше жағдайлар (табиғи зілзалалар, апаттар, ірі авариялар) кезінде мұндай құралдарды кейіннен патент иеленушіге дереу хабарлай отырып және патент иеленушіге мөлшерлес өтемнің ақысын төлей отырып қолдану;

4) мұндай құралдарды табыс таппай жеке мақсатына қолдану;

5) қиын-қыстау жағдайларда дәрігердің рецепті бойынша дәріханада бір жолғы дәрі дайындау;

6) егер бұл құралдар Қазақстан Республикасында заңды жолмен азаматтық айналымға енгізілсе, қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектілері бар құралдарды қолдану.

13-бап. Бұрын пайдалану құқығы және уақытша құқықтық қорғау

1. Өнеркәсіптік меншік объектісіне басымдық берілген күнге дейін оның авторына тәуелсіз Қазақстан Республикасының аумағында өнеркәсіптік меншік объектісіне ұқсас шешім жасап, пайдаланған немесе оған қажетті әзірлік жасаған кез

келген адам оның көлемін ұлғайтпай, тегін пайдалану құқығын (бұрын пайдалану құқығы) сақтап қалады.

Бұрын пайдалану құқығы басқа адамға ұқсас шешімді пайдалану орын алған немесе оған қажетті әзірлік жасалған өндіріспен бірге ғана берілуі мүмкін.

2. Өнеркәсіптік меншік объектісін басымдық берілген күннен бастап, бірақ өнертабысқа, өнеркәсіп үлгісіне, пайдалы модельге алдын ала патент беру туралы мәліметтер ресми жарияланған күнге дейін пайдалана бастаған адамдар патент иеленушінің талап етуі бойынша одан әрі пайдалануын тоқтатуға тиіс. Алайда мұндай адам патент иеленушінің осындай пайдалану нәтижесінде тартқан шығынын орнына келтіруге міндетті емес.

3. Ресми немесе ресми танылған халықаралық көрмеге экспонат ретінде қойылған өнеркәсіптік меншік объектісіне оны көрмеге қойған күннен бастап алты айдан кешіктірмей Қазпатентке осы объектіге өтінім берілген жағдайда, көрмеге қойылған күннен бастап қорғау құжатын беру туралы мәліметтердің алғашқы жариялануына дейін уақытша құқықтық қорғау беріледі.

4. Осы баптың 3-тармағында көрсетілген мерзімде өнеркәсіптік меншік объектісін пайдаланушы адам патент иеленушіге қорғау құжаты берілген соң ақшалай өтемақы төлейді. Өтемақы мөлшері тараптардың келісімдерімен белгіленеді.

14-бап. Өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға құқық беру

1. Патент иеленуші болып табылмайтын кез келген адам қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін патент иеленушінің рұқсатымен ғана лицензиялық шарт негізінде пайдалануға құқылы.

2. Лицензиялық шарт лицензиатқа:

1) лицензиардың өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану мүмкіндігін және басқа адамдарға лицензия (қарапайым, ерекше емес лицензия) беру құқығын сақтай отырып, оны пайдалану құқығын;

2) лицензиардың өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану мүмкіндігін сақтай отырып, бірақ оны пайдалану құқығын басқа адамдарға лицензия (ерекше лицензия) беру құқығынсыз;

3) лицензиардың өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану мүмкіндігін сақтамай және басқа адамдарға лицензия (толық лицензия) беру құқығынсыз пайдалану құқығын беруді көздеуі мүмкін.

Егер лицензиялық шартта лицензия түрі көзделмесе, ол ерекше емес, қарапайым болып табылады.

3. Лицензиаттың өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану ерекше емес лицензияны (қосалқы лицензиялық шарт) басқа адамға (қосалқы лицензиатқа) беру туралы шарт лицензиялық шартта қарастырылған жағдайларда ғана жасалуы мүмкін.

Егер лицензиялық шартта өзгеше көзделмесе, қосалқы лицензиаттың әрекеттері үшін лицензиар алдында лицензиат жауапты болады.

4. Өнеркәсіптік үлгіні, өнертабысты, пайдалы модельді пайдалануға арналған лицензиялық шарт пен қосалқы лицензиялық шарт жазбаша нысанда жасалады және ол Қазпатентте тіркелуге тиіс. Жазбаша нысанды немесе тіркеу туралы талапты сақтамау шарттың жарамсыздығына әкеп соғады.

5. Патент иеленуші Қазпатентке кез келген адамға өнеркәсіптік меншік объектілерін пайдалануға лицензия (ашық лицензия) алу құқығын беру туралы арыз бере алады.

Көрсетілген лицензияны сатып алуға тілек білдіруші адам патент иеленушімен төлемдер туралы шарт жасасып, оны міндетті түрде Қазпатентте тіркетуге тиіс. Шарт

талаптары бойынша даулар сотта қаралады.

Ашық лицензия құқығын беру туралы патент иеленушінің өтініші ашық лицензиялар туралы бюллетеньде мәліметтер жарияланған күннен бастап үш жыл бойына күшін сақтайды. Көрсетілген мерзім шегінде қорғау құжаттарын күшінде ұстағаны үшін төлем ашық лицензиялар туралы мәліметтер жарияланғаннан кейінгі жылдан бастап 50 процентке азаяды.

6. Елде төтенше жағдайлар болғанда немесе басқа да өте қажетті мән-жайларда Қазақстан Республикасы Үкіметінің өнеркәсіптік меншік объектісін патент иеленушінің келісімінсіз пайдалануға құқығы бар, бірақ оған дереу хабарлап және тиісінше өтем төлейді. Өтем мөлшері туралы дауларды сот шешеді.

15-бап. Патент иеленушінің ерекше құқығын бұзу

1. Қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін осы Заңға қайшы пайдаланушы кез келген адам патент иеленушінің ерекше құқығын бұзушы (қорғау құжатын бұзушы) болып есептеледі.

Қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалана отырып жасалған өнімді рұқсатсыз дайындау, қолдану, жеткізу, сақтау, сатуға ұсыну, сату және азаматтық айналымға өзгеше енгізу, сондай-ақ тікелей қорғау әдісімен дайындалған өнімді қолдану немесе азаматтық айналымға енгізу патент иеленушінің ерекше құқығын бұзу (қорғау құжатын бұзу) болып танылады. Бұл орайда жаңа өнім өзге де дәлелдемелер болмаған жағдайда қорғалатын әдіспен алынған деп есептеледі.

2. Патент иеленуші:

1) қорғау құжатын бұзуды тоқтатуды;

2) бұзушының келтірген шығындардың орнын толтыруын және моральдық залалын өтеуін;

3) қорғау құжатын бұзушы алған пайданы шығындардың орнын толтырудың орнына өндіріп алуды;

4) қорғау құжатын бұзушының заңдарда белгіленген оннан елу мыңға дейінгі айлық есептік көрсеткіш сомасында өтемақы төлеуін талап етуге. Шығындардың орнын толтыру немесе пайданы алып қою орнына өтемақы мөлшерін сот белгілейді;

5) азаматтық айналымға енгізілген немесе осы мақсатта сақталған және қорғау құжатын бұзушы деп танылған өнімдерді, сондай-ақ қорғау құжатын бұзуға арнайы арналған қаржыларды өз пайдасына алып қоюға;

6) кімнің құқығы бұзылғаны туралы мәліметтер енгізілген құқық бұзушылықты міндетті түрде жариялауға құқылы.

3. Егер бұл лицензиялық шартта көзделсе, қорғау құжатын бұзушыға талаптарды лицензиаттың да қоюы мүмкін.

5-тарау. Қорғау құжатын алу тәртібі

16-бап. Қорғау құжатын беруге өтінім жасау

1. Қорғау құжатын алуға өтінімді Қазпатентке осы Заңның 10-бабының 1-тармағына сәйкес қорғау құжатын иелену құқығы бар адам (бұдан әрі - өтінім беруші) береді.

2. Қорғау құжатын беру туралы өтінім мемлекеттік тілде немесе орыс тілінде беріледі. Өтінімнің өзге құжаттары мемлекеттік, орыс немесе басқа тілде беріледі. Егер өтінімнің басқа құжаттары өзге тілде берілсе, өтінімге олардың мемлекеттік тілдегі немесе орыс тіліндегі аудармасы қоса тапсырылады. Аударманы өтінім беруші Қазпатентке басқа тілдегі құжаттары бар өтінім түскеннен кейін екі ай ішінде

тапсыруға міндетті. Тиісті төлемдер енгізілген жағдайларда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін, бірақ ол екі айдан аспауға тиіс.

Белгіленген мерзімде аударма табыс етілмеген жағдайда өтінім берілмеген болып есептеледі.

17-бап. Өнертабысқа қорғау құжатын беруге өтінім

1. Өнертабысқа қорғау құжатын беруге өтінім (бұдан әрі - өнертабысқа өтінім) бір өнертабысқа немесе өзара байланыстылығы өнертапқыштық бір ойды құрайтын өнертабыс тобына беріледі (өнертабыс бірлігінің талабы).

2. Өнертабысқа өтінімге:

1) өнертабыс авторлары және атына қорғау құжаты сұралып отырған адамдар, сондай-ақ олардың тұрғылықты жері немесе орналасқан орны көрсетілген қорғау құжатын беру туралы өтінім;

2) білімнің тиісті саласындағы маманның өнертабысты жүзеге асыруы үшін толық, жеткілікті ашылған сипаттамасы;

3) өнертабыстың мәнін білдіретін және сипаттамаға толық негізделген формуласы;

4) егер өнертабыстың мәнін түсіну үшін қажет болса, сызбалар және өзге де материалдар;

5) реферат;

6) сенімді өкілдер арқылы іс жүргізілген жағдайда - сенімхат;

7) өнертабысқа патент сұралған кезде осы Заңның 22-бабының 7-тармағында көзделген өтініш болуға тиіс.

Өнертабысқа өтінімге өтінім беруге белгіленген мөлшерде ақы төленгенін растайтын құжат және оның мөлшерін азайту негіздемесін растайтын құжат қоса тіркеледі, оларды өтінімге қоса немесе өтінім түскен күннен бастап екі ай ішінде тапсыруға болады. Тиісті төлем жасалған жағдайда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін, бірақ ол екі айдан аспауға тиіс.

Төлем жөніндегі құжаттар белгіленген мерзімде тапсырылмаған жағдайда өтінім берілмеген болып есептеледі.

3. Өнертабысқа өтінім берілген күн Қазпатентке өнертабысқа қорғау құжатын беру туралы өтінім түскен күні бойынша белгіленеді, онда өтінім берушінің тегі, есімі, әкесінің аты (егер ол бар болса) көрсетілуі немесе толық атауы, сипаттамасы, формуласы және егер сипаттамада оған сілтеме жасалса, сызбалары болуы керек, ал егер аталған құжаттар бір мезгілде тапсырылмаса, онда тапсырылған құжаттардың соңғысының түскен күні көрсетіліп белгіленеді.

4. Өнертабысқа өтінімдерді жасау мен ресімдеуге қойылатын талаптарды Қазпатент белгілейді.

18-бап. Пайдалы модельге қорғау құжатын беруге өтінім

1. Пайдалы модельге қорғау құжатын беруге өтінім (бұдан әрі - пайдалы модельге өтінім) бір пайдалы модельге немесе байланыстылығы бір өнертапқыштық ойды құрайтын пайдалы модельдер тобына (пайдалы модельдер бірлігінің талабы) қатысты болуға тиіс.

2. Пайдалы модельге өтінімде:

1) пайдалы модель авторлары және атына қорғау құжаты сұралып отырған адамдар, сондай-ақ олардың тұрғылықты жері немесе орналасқан орны көрсетілген қорғау құжатын беру туралы өтініш;

2) пайдалы модельді оның жүзеге асырылуы үшін жеткілікті, толық ашатын

сипаттамасы;

3) оның мәнін білдіретін, сипаттамаға толық негізделген пайдалы модельдің формуласы;

4) сызбалар;

5) реферат;

6) сенімді өкілдер арқылы іс жүргізген жағдайда - сенімхат болуға тиіс.

Пайдалы модельге өтінімге өтінім беруге белгіленген мөлшерде ақы төленгенін растайтын құжат пен оның мөлшерін азайтуға негіздемені растайтын құжат қоса тіркеледі, оларды өтінімге қоса немесе өтінім түскен күннен бастап екі ай ішінде тапсыруға болады. Тиісті төлемдер енгізілген жағдайда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін, бірақ екі айдан аспауға тиіс.

Белгіленген мерзімде төлемдер туралы құжаттар тапсырылмаған жағдайда өтінім берілмеген болып есептеледі.

3. Пайдалы модельге өтінім берілген күн Қазпатентке пайдалы модельге қорғау құжатын беру туралы өтінім түскен күні бойынша белгіленеді, онда тегі, есімі, әкесінің аты (егер ол болса) көрсетілуі немесе арыз берушінің толық атауы, сипаттамасы, формуласы және сызбасы болуы керек, ал егер аталған құжаттар бір мезгілде тапсырылмаса, тапсырылған құжаттардың соңғысы түскен күні көрсетіліп белгіленеді.

4. Пайдалы модельге өтінімді жасау мен ресімдеу талаптарын Қазпатент белгілейді.

19-бап. Өнеркәсіп үлгісіне қорғау құжатын беруге өтінім

1. Өнеркәсіп үлгісіне қорғау құжатын беруге өтінім (бұдан әрі - өнеркәсіп үлгісіне өтінім) бір өнеркәсіп үлгісіне немесе өзара байланыстылығы өнеркәсіп үлгісінің бірлігі талабын қанағаттандыратын өнеркәсіп үлгілері тобына қатысты болуға тиіс.

2. Өнеркәсіп үлгісіне өтінімде:

1) өнеркәсіп үлгісі авторлары және атына қорғау құжаты сұралып отырған адамдар, сондай-ақ олардың тұрғылықты жері немесе орналасқан орны көрсетілген қорғау құжатын беру туралы өтініш;

2) мәлімделген үлгі (үлгілер) туралы толық егжей-тегжейлі түсінік беретін бұйымның (бұйымдардың) немесе макеттің кескіні бейнеленген қайта жасауға жарамды жиынтығы;

3) егер өнеркәсіп үлгісінің мәнін ашу үшін қажет болса, бұйымның жалпы түрінің сызбасы, эргономикалық тәсімі, конфекциялық картасы;

4) өнеркәсіп үлгісінің елеулі белгілерінің тізбесін қамтитын сипаттамасы;

5) өкілдер арқылы іс жүргізген жағдайда - сенімхат болуға тиіс.

Өнеркәсіп үлгісіне өтінімге өтінім беруге белгіленген мөлшерде ақы төленгенін растайтын құжат және оның мөлшері кемітілуіне арналған негіздемені растайтын құжат қоса тіркеледі, олар өтініммен бірге немесе өтінім түскен күннен бастап екі ай ішінде табыс етілуі мүмкін. Тиісті төлемдер енгізілген жағдайда бұл мерзім ұзартылуы мүмкін, бірақ екі айдан аспауы керек.

Төлем жөніндегі құжаттар белгіленген мерзімде тапсырылмаған жағдайда өтінім берілмеген болып есептеледі.

3. Өнеркәсіп үлгісіне өтінім берілген күн болып Қазпатентке өнеркәсіптік үлгіге қорғау құжатын беру туралы арызда келтірілген, тегі, есімі, әкесінің аты (егер ол болса) көрсетілуі немесе арыз берушінің толық атауы, сипаттамасы, бұйымның кескіні (макеті) болуы керек, ал егер аталған құжаттар бір мезгілде тапсырылмаса, тапсырылған құжаттардың соңғысының түскен күні көрсетіліп белгіленеді.

4. Өнеркәсіп үлгісіне өтінімді жасау мен ресімдеу талаптарын Қазпатент белгілейді.

20-бап. Өнеркәсіптік меншік объектісінің басымдығы

1. Өнеркәсіптік меншік объектісінің басымдығы осы Заңның 17-бабының 3-тармағына, 18-бабының 3-тармағына және 19-бабының 3-тармағына сәйкес белгіленген, өнеркәсіптік меншіктің тиісті объектісіне өтінім берілген күн бойынша белгіленеді.

2. Басымдық, егер өтінім өнертабысқа, пайдалы модельге Қазпатентке аталған күннен бастап он екі айдың ішінде, ал өнеркәсіп үлгісіне алты айдың ішінде берілсе, Париж конвенциясына қатысушы мемлекетке, сондай-ақ онда көзделген халықаралық немесе аймақтық ұйымдарда (конвенциялық басымдық) берілген бірінші өтінім күні бойынша белгіленуі мүмкін. Егер өтінім берушіге байланысты емес мән-жаймен конвенциялық басымдық сұраған өтінім аталған мерзімде беріле алмай қалса, соңғысы ұзартылуы мүмкін, бірақ екі айдан аспауы керек.

Конвенциялық басымдықтың құқығын пайдаланғысы келетін өтініш беруші өтінім берген кезде немесе Қазпатентке өтінім түскен күннен бастап екі ай ішінде мұны көрсетуге және бірінші өтінімнің көшірмесін қоса беруге немесе оны Қазпатентке өтінім түскен күннен бастап алты айдан кешіктірмей табыс етуге тиіс. Көрсетілген құжатты тапсырмаған жағдайда өтінім беруші конвенциялық басымдыққа құқығын жоғалтады. Бұл жағдайда басымдық өтінімнің Қазпатентке келіп түскен күнімен белгіленеді.

3. Егер өтініш берушіге қосымша материалдар шешімнің мәнін өзгертеді деп танылуына байланысты оларды назарға алу мүмкін еместігі туралы Қазпатенттің хабарламасы жіберілген күннен бастап үш ай мерзім өткенге дейін өтініш беруші дербес өтінім ретінде ресімдеген болса, басымдық қосымша материалдар түскен күн бойынша белгіленуі мүмкін.

4. Егер мұндай басымдық сұралып отырған өтінім неғұрлым бұрын берілген өнертабысқа өтінім берілген күннен бастап кем дегенде он екі айда және неғұрлым бұрын берілген пайдалы модельге, өнеркәсіп үлгісіне өтінім - алты айда түссе, басымдық осы өтінім берушінің бұл өнеркәсіптік меншік объектісін ашып көрсететін неғұрлым бұрынғы өтінімі Қазпатентке берілген күн бойынша белгіленуі мүмкін. Бұл орайда неғұрлым бұрын берілген өтінім қайтарып алынды деп есептеледі.

Басымдықты оған дейін басымдық сұралған өтінімнің берілген күнінен белгілеуге болмайды.

5. Өнеркәсіптік меншік объектісінің белгіленген өтінім бойынша басымдығы осы өтініш берушінің оның мәнін ашатын Қазпатентке берілген бастапқы өтінімінің күні бойынша, ал бастапқы өтінім бойынша бұрынырақтағы басымдығын белгілеу құқығы болған жағдайда - оның басымдығы күнінен бастап белгіленеді, егер белгіленген өтінім шағым жасау мүмкіндігі таусылған бастапқы өтінім бойынша қорғау құқығын беруден бас тарту туралы шешім қабылданғанға дейін берілсе, оның басымдық күні бойынша, ал аталған өтінім бойынша қорғау құжатын беру туралы шешім қабылданған жағдайда - өнеркәсіптік меншік объектісін Қазақстан Республикасының тиісті Мемлекеттік тізіліміне тіркеген күнге дейін белгіленеді.

6. Басымдық бұрын берілген бірнеше өтінімдердің немесе оларға қосымша материалдардың негізінде, тиісінше осы баптың 2-5 тармақтарында аталған жағдайлар сақтала отырып белгіленуі мүмкін.

7. Егер ұқсас өнеркәсіптік меншік объектілері бір күнде басымдыққа ие болғаны анықталса, қорғау құжаты өтінімнің Қазпатентке неғұрлым ертерек жіберілген күнін дәлелденген өтінім бойынша, ал бұл күндер сәйкес келгенде - Қазпатентте неғұрлым бұрынырақ тіркеу нөміріне ие болған өтінім бойынша беріледі.

21-бап. Өтінім берушінің бастамасы бойынша өтінім құжаттарын түзету

1. Өтінім түскен күннен бастап екі айдың ішінде өтінім берушінің өнеркәсіптік меншік объектісінің мәнін өзгертпей оның материалдарына түзетулер мен нақтылаулар енгізуге құқығы бар.

2. Өтінімдер бойынша мұндай түзетулер мен нақтылаулар осы баптың 1-тармағында аталған және сол мерзім өткен соң да өнеркәсіптік меншік объектісіне берілген өтінім бойынша шешім шығарылған күнге дейін тиісті төлемдері енгізілген жағдайда табыс етілуі мүмкін.

22-бап. Өнертабысқа өтінімге жасалатын сараптама

1. Өтінім түскен күннен бастап екі ай өткен соң Қазпатент ол бойынша ресми сараптама өткізеді. Өтінім берушінің жазбаша өтініші бойынша ресми сараптама аталған мерзім біткенге дейін басталуы мүмкін. Бұл жағдайда өтінім беруші өтініш берген кезден бастап осы Заңның 21-бабының тармағында көзделген құқықтан айырылады.

Өнертабысқа өтінімнің ресми сараптамасын еткізу барысында қажетті құжаттардың бар-жоғы және оларға қойылатын талаптардың орындалуы тексеріледі, өтінімнің берілген күні, ұсынылған өтінімді өнертабыс ретінде қорғалатын объектілерге жатқызу мүмкіндігі айқындалады, сондай-ақ өнертабыстың бірлігі тексеріледі. Өтінім берілген өнертабыстың осы Заңның 6-бабының 1-тармағында белгіленген патент қабілеттігі талаптарына сәйкестігіне тексеру жүзеге асырылмайды. Алдын ала патент өтінім берушінің тәуекелімен және жауапкершілігімен беріледі.

2. Егер өтінім беруші өтінім бойынша осы Заңның 21-бабына сәйкес қосымша материалдарды табыс еткен болса, сараптама процесінде олар өтінім берілген өнертабыстың мәнін өзгертпейтіні тексеріледі.

Егер қосымша материалдарда өтінімнің бастапқы материалдарында жоқ, өнертабыс формуласына енгізуге жататын белгілер болса, олар өтінім берілген өнертабыстың мәнін өзгертеді. Қосымша материалдар өтінім берілген өнертабыстың мәнін өзгертетін бөлігінде өтінімді қарау кезінде назарға алынбайды және оны өтініш беруші дербес өтінім ретінде ресімдеуі мүмкін, бұл жөнінде өтінім берушіге хабарланады.

3. Ресімдеу талаптарын бұза отырып берілген өтінім жөнінде өтініш берушіге оны жіберген күннен бастап үш ай мерзімде түзетілген немесе жоқ құжаттарды табыс ету ұсынылған сауал жіберіледі.

Егер өтінім беруші аталған мерзімде сұратылған құжаттарды немесе белгіленген мерзімді ұзарту туралы өтінішті табыс етпесе, өтінім қайтарып алған болып есептеледі.

4. Өнертабыс бірлігі талабын бұза отырып берілген өтінім бойынша өтінім берушіге оған тиісті хабарлама жіберген күннен бастап үш ай мерзімде өнертабыстардың қайсысы қаралуға тиіс екенін хабарлау және қажет болған жағдайларда өтінім құжаттарына нақтылау енгізу ұсынылады. Бастапқы өтінім материалдарына енген басқа өнертабыстар дербес өтінімдермен ресімделуі мүмкін. Белгіленген өтінімдер басымдығы осы Заңның 20-бабының 5-тармағына сәйкес белгіленеді.

Егер өтінім беруші өзіне бірлік талаптарының бұзылғаны туралы хабарлама жіберілген күннен бастап үш ай мерзімде өнертабыстардың қайсысын қарау қажет екенін хабарламаса және нақтыланған құжаттарды табыс етпесе, формулада бірінші көрсетілген, сондай-ақ алғашқысымен байланыстылығы соншалықты, олар өнертабыс бірлігі талаптарын қанағаттандыратын басқа да өнертабыстар объектісі қаралады.

5. Егер ресми сараптама нәтижесінде өтінім өнертабыс ретінде қорғалатын

объектілерге жататындығы анықталса және құжаттары белгіленген талаптарға сай келсе, өтінім берушімен келісілген формуламен алдын ала патент беру туралы шешім қабылданады.

Өтінім берушіге алдын ала патент беру туралы шешім жіберілген күннен бастап үш ай ішінде өтінім беруші Қазпатентке тиісті төлемдерін төлегенін растайтын құжат тапсырады. Аталған құжат тапсырылмаған жағдайда өтінім қайтарып алынған болып есептеліп, өнертабысты тіркеу және алдын ала патент беру жүргізілмейді.

6. Егер ресми сараптама нәтижесінде өтінім қорғалмайтын өнертабыс объектілеріне жататыны анықталса, алдын ала патент беруден бас тарту туралы шешім шығарылады. Егер өтінім беруші ол ұсынған формулада өтінімнің бастапқы материалдарында болмаған белгілердің жүргені туралы немесе өнертабыс ретінде қорғалатын объектіден басқа өнертабыс ретінде қорғалатын объектіге жатпайтын сипаты болса немесе соған қатысты өнертабыс бірлігі талаптары бұзылуына байланысты қарау өткізілмегені туралы хабарланғаннан кейін өнертабыс формуласын өзгертпесе де, алдын ала патент беруден бас тарту туралы шешім шығарылады.

Өтініш беруші алдын ала патент беруден бас тарту туралы шешім жіберілген күннен бастап үш ай мерзімде Қазпатентке қарсылық бере алады. Қарсылықты ол түскен кезден бастап екі ай мерзімде шағым кеңесі қарауға тиіс.

7. Алдын ала патент беру туралы мәліметтер жарияланғаннан кейін өтінім берушінің немесе үшінші тұлғалардың өтініші бойынша, бірақ өтінім берілген күннен бастап үш жылдан немесе осы Заңның 5-бабының 3-тармағына сәйкес алдын ала патенттің қолданылу мерзімін ұзартуға өтінім берілген күннен бастап бес жылдан кешіктірмей Қазпатент өтінімнің мәні бойынша сараптама жүргізеді. Мәні бойынша өтінімге сараптама техника деңгейін анықтау үшін өтінім жасалған өнертабысқа қатысты ақпараттық ізденіс жүргізуді, өтінім жасалған шешімнің осы Заңның 6-бабында белгіленген патенттік қабілет жағдайына сәйкес келетінін тексеруді қамтиды және мәні бойынша өтінім сараптамасына ақы төленгенін растайтын құжат, сондай-ақ өтінім беруші өтініш жасаған болса, алдын ала патенттің қолданылуын күшінде сақтайтын ақы төленгенін растайтын құжат табыс етілген жағдайда жүзеге асырылады. Егер өтінім беруші дәлелді себептерсіз сараптама өткізу туралы өтінішті аталған мерзімде табыс етпесе, өнертабысты құқықтық қорғау алдын ала патенттің қолданылу мерзімі біткен соң тоқтатылады.

8. Мәні бойынша өтінім сараптамасын жүргізу кезеңінде Қазпатент өтінім берушіден онсыз сараптама өткізу мүмкін болмайтын қосымша материалдарды, оның ішінде өнертабыстың өзгертілген формуласын сұратып алуға құқылы.

Сараптаманың сұрау салуы бойынша қосымша материалдар сұрау салу жіберілген күннен бастап үш ай мерзімде және өнертабыстың мәні өзгертілмей табыс етілуге тиіс.

Қосымша материалдарға өнертабыстың мәнін өзгерткен бөлігінде осы баптың 2-тармағында белгіленген тәртіп қолданылады. Егер өтінім беруші сұрау салынған материалдарды немесе белгіленген мерзімді ұзарту туралы өтінішті белгіленген мерзімде табыс етпесе, өтінім қайтарып алынған болып есептеледі.

9. Егер мәні бойынша өтінім сараптамасы нәтижесінде Қазпатент өтінім берілген ұсыныс өтінім беруші сұраған құқықтық қорғау көлемінде осы Заңның 6-бабында белгіленген өнертабыстың патент қабілеттігі талаптарына сәйкес келетінін анықтаса, өтінім берушімен келісілген өнертабыс формуласымен патент беру туралы шешім шығарылады.

Патент беру туралы шешім өтінім берушіге жіберілген күннен бастап үш ай ішінде өтінім беруші Қазпатентке тиісті төлем төленгенін растайтын құжатты табыс етеді. Аталған құжат тапсырылмаған жағдайда өтінім қайтарып алған болып есептеліп, өнертабысты тіркеу мен патент беру жүргізілмейді.

10. Өтінім берілген өнертабыс өтініш беруші сұраған құқықтық қорғау көлемінде

өнертабыстың патент қабілеттілігі талаптарына сәйкес келмейтіні анықталған кезде патент беруден бас тарту туралы шешім шығарылады.

Патент беруден бас тарту туралы шешім осы баптың 6-тармағында көздеген жағдайларда да қабылданады.

Өтінім беруші патент беруден бас тарту туралы шешім жіберілген күннен бастап үш ай мерзімде Қазпатентке қарсылық бере алады. Қарсылықты шағым кеңесі ол түскен күннен бастап төрт ай мерзімде қарауға тиіс.

11. Өтінім беруші өтінім қаралуының кез келген сатысында, сондай-ақ патент иеленуші және үшінші тұлғалар алдын ала патент беру туралы мәліметтер жарияланғаннан кейін техника деңгейін салыстыру арқылы өнертабыстың патент қабілеттілігін бағалау жүзеге асырылатын анықтау үшін ақпараттық іздестіру өткізу туралы өтініш жасай алады. Осы Заңның 6-бабының 3-тармағына сәйкес өнертабыстар болып танылмайтын объектілерге қатысты Қазпатент ақпараттық іздестіру жүргізбеуге құқылы, бұл туралы ақпараттық іздестіру жөнінде өтінім беруші адам хабарланады. Мұндай іздестіру жүргізу тәртібін Қазпатент белгілейді.

12. Өтінім беруші сараптаманың қарсы қойған барлық материалдарымен таныстырылуы мүмкін. Өтінім беруші сұратқан материалдарды Қазпатент оған сұрау салынған күннен бастап бір ай мерзім ішінде жібереді.

13. Осы баптың 3, 5-10-тармақтарында көзделген және өтінім беруші өткізіп алған мерзімдерді дәлелді себептерінің болғаны және өткізіп алған мерзімді қалпына келтіру ақысының төленгені туралы құжат тапсырылған жағдайда Қазпатент қалпына келтіруі мүмкін.

Мерзімді қалпына келтіру туралы өтінішті өтінім беруші өткізіп алған мерзім біткен күннен бастап он екі айдан кешіктірмей беруі мүмкін. Мұндай өтініш Қазпатентке сараптаманың сұратылған құжаттарымен немесе шағым кеңесіне жасалған қарсылықпен бірге тапсырылады.

23-бап. Пайдалы модель өтініміне сараптама

1. Пайдалы модельге өтінім бойынша ресми сараптама жүргізіледі, оның барысында қажетті құжаттардың бар-жоғы және оларға қойылатын талаптардың орындалуы тексеріледі, өтінім берілген күн белгіленеді, өтінім жасалған ұсынысты пайдалы модель ретінде қорғалатын объектілерге жатқызу мүмкіндігі анықталады, сондай-ақ пайдалы модельдің бірлігі тексеріледі.

Өтінім берілген пайдалы модельдің осы Заңның 7-бабының 1-тармағында белгіленген патент қабілеттілігі талаптарына сәйкестігін тексеру жүзеге асырылмайды. Патент өтінім берушінің тәуекелімен және жауапкершілігімен беріледі.

2. Пайдалы модельге өтінімнің ресми сараптамасын өткізген кезде тиісінше осы Заңның 22-бабының 2-4 және 13-тармақтарындағы ережелер қолданылады.

Егер ресми сараптама нәтижесінде өтінімнің пайдалы модельдер ретінде қорғалатын объектілерге жататыны және құжаттардың белгіленген талаптарға сәйкестігі анықталса, патент беру туралы шешім қабылданады.

Патент беру туралы шешім жіберілген күннен бастап үш ай мерзім ішінде өтінім беруші Қазпатентке тиісті төлем жасалғанын растайтын құжат тапсырады. Көрсетілген құжат тапсырылмаған жағдайда өтінім қайтарып алынған болып есептеліп, пайдалы модельді тіркеу және патент беру жүргізілмейді.

3. Егер ресми сараптама нәтижесінде өтінімнің пайдалы модельдер ретінде қорғалмайтын объектілерге жататыны анықталса, патент беруден бас тарту туралы шешім шығарылады. Егер өтінім беруші ол ұсынған формулада өтінімнің бастапқы материалдарында болмаған белгілер байқалса немесе пайдалы модель ретінде қорғалатын объектіден басқа, пайдалы модель ретінде қорғалатын объектілерге жатпайтын

ұсыныстармен де сипатталса, немесе пайдалы модель бірлігі талаптарын бұзуға байланысты қаралмағандығы туралы хабарламадан кейін формуланы өзгертпесе де, патент беруден бас тарту туралы шешім шығарылады.

Өтінім беруші патент беруден бас тарту туралы шешім жіберілген күннен бастап үш ай мерзім ішінде Қазпатентке қарсылық бере алады. Қарсылықты оның түскен күнінен бастап екі ай мерзімде шағым кеңесі қарауға тиіс.

4. Өтінім беруші өтінім қаралуының кез келген сатысында, сондай-ақ патент иеленуші мен үшінші тұлғалар патент беру туралы мәліметтер жарияланғаннан кейін техникалық деңгейін анықтау үшін сонымен салыстыру арқылы пайдалы модельдің патент қабілеттілігін бағалау жүзеге асырылатын ақпараттық іздестіру жүргізу туралы өтініш беруі мүмкін. Бұл жағдайда тиісінше осы Заңның 22-бабы 11-тармағының ережелері қолданылады.

24-бап. Өнеркәсіп үлгісі өтініміне сараптама

1. Өнеркәсіп үлгісі өтінімі бойынша Қазпатент ресми сараптама және мәні бойынша сараптама жүргізеді.

Өнеркәсіп үлгісіне өтінімге ресми сараптама жүргізген кезде тиісінше осы Заңның 22-бабының 1-6 және 13-тармақтарында келтірілген ережелер қолданылады.

2. Мәні бойынша өтінімге сараптама жүргізген кезде тиісінше осы Заңның 22-бабының 7-10, 12 және 13-тармақтарында келтірілген ережелер қолданылады.

25-бап. Өнеркәсіптік меншік объектісін тіркеу және қорғау құжатын беру

1. Қазпатент Қазақстан Республикасының Өнертабыстарының мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасының Пайдалы модельдер мемлекеттік тізіліміне немесе Қазақстан Республикасының Өнеркәсіп үлгілері мемлекеттік тізіліміне тиісінше өнертабысты, пайдалы модельді немесе өнеркәсіп үлгісін енгізеді.

2. Қазпатент патентті беру туралы мәліметтерді ресми бюллетеньге жариялай отырып, патент иеленушіге тиісті қорғау құжатын береді.

Атына қорғау құжаты сұралған адам бірнешеу болған жағдайда оларға бір қорғау құжаты беріледі.

3. Өнеркәсіптік меншік объектісінің патент иеленуші болып табылмайтын авторына Қазпатент оның авторлығын растайтын ресми куәлік береді.

4. Қорғау құжаты мен автор куәлігінің нысанын, оларда көрсетілген мәліметтер құрамын Қазпатент белгілейді.

26-бап. Қорғау құжаттарын беру туралы мәліметтерді жариялау

1. Қазпатент өнертабысқа алдын ала патент немесе пайдалы модельге патент беру туралы мәліметтерді өтінім берілген күннен бастап - он сегіз ай, ал өнеркәсіп үлгісіне - он екі ай өткен соң бюллетеньде жариялайды. Өтінім берушінің өтініші бойынша Қазпатент мәліметтерді аталған мерзімнен ерте жариялауы мүмкін.

2. Қазпатент өнеркәсіптік меншік объектісі Қазақстан Республикасының тиісті Мемлекеттік тізіліміне тіркелген күннен бастап екі ай ішінде өнертабысқа немесе өнеркәсіп үлгісіне патент беру туралы мәліметтерді бюллетеньде жариялайды.

3. Автордың қорғау құжаты туралы жарияланған мәліметтерде автор ретінде аталынудан бас тартуға құқығы бар.

4. Жарияланатын мәліметтердің толық құрамын Қазпатент белгілейді.

5. Қорғау құжатын беру туралы мәліметтер жарияланғаннан кейін кез келген тұлға өтінімнің материалдарымен танысуға құқылы.

6. Осы Заңның 5-бабы 3-тармағына сәйкес Қазпатент бюллетеньде қорғау құжаттарының қолданылу мерзімін ұзарту туралы мәліметтер жариялайды.

27-бап. Өтінімді қайтарып алу

Өтінім беруші өнеркәсіптік меншік объектісіне берген өтінімін Қазақстан Республикасының тиісті Мемлекеттік тізіліміне тіркелгенге дейін қайтарып алуға құқылы.

28-бап. Өтінімдерді қайта өзгерту

1. Өнертабысқа өтінім бойынша шешім шыққанға дейін өтінім беруші оны тиісті өтініш жасау арқылы пайдалы модельге өтінім етіп өзгертуге құқылы.

Өнертабысқа қорғау құжатын беруден бас тарту туралы шешім қабылданған жағдайда, өтінім беруші бас тарту туралы шешімге шағым жасау мүмкіндігі біткенге дейін тиісті өтінімді пайдалы модельге өтінім етіп өзгерте алады.

2. Пайдалы модельге өтінім бойынша шешім қабылданғанға дейін тиісті өтініш жасау арқылы пайдалы модельге өтінімді өнертабысқа өтінім етіп өзгертуге болады.

3. Аталған өзгертулер кезінде алғашқы өтінімнің басымдығы және берілген күні сақталады.

6-тарау. Қорғау құжатының қолданылуын тоқтату және қалпына келтіру

29-бап. Қорғау құжатына дау айту

1. Қорғау құжатына бүкіл қолданылу мерзімі ішінде оны беруге қарсы қарсылық бойынша мынадай жағдайларда:

1) қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісі осы Заңда белгіленген патент қабілеттілігі талаптарына сәйкес келмесе;

2) өнертабыстың, пайдалы модельдің формуласында немесе өнеркәсіп үлгісінің елеулі белгілері жиынтығында өтінімнің бастапқы материалдарында болмаған белгілер болса;

3) қорғау құжаты өтінім берушінің осы Заңның 37-бабының ережелерін бұзуы жағдайында берілсе;

4) қорғау құжатында авторы (авторлары) немесе патент иеленуші дұрыс көрсетілмесе дау айтылуы және толық немесе ішінара жарамсыз деп танылуы мүмкін.

2. Осы баптың 1-тармағының 1)-3) тармақшаларында көзделген негіздер бойынша қорғау құжатын беруге қарсылық Қазпатентке беріледі. Қарсылық оның түскен күнінен бастап алты ай мерзімде шағым кеңесінде қаралуға тиіс. Қарсылық берген тұлға патент иеленушіні қарсылықпен таныстыруға міндетті.

30-бап. Қорғау құжатының күші жоқ деп танылуы және оның қолданылуын мерзімінен бұрын тоқтату

1. Шағым кеңесі шешімінің немесе сот шешімінің негізінде қорғау құжаты толық немесе ішінара жарамсыз деп танылады.

2. Қорғау құжатының қолданылуы:

1) бюллетеньде қорғау құжаты қолданылуының мерзімінен бұрын тоқтатылғаны туралы мәліметтер жарияланған күннен бастап Қазпатентке патент иеленуші берген арыз негізінде;

2) белгіленген төлем мерзімінің өткен күнінен бастап қорғау құжатын күшінде ұстау үшін белгіленген мерзімде төлем төленбеген жағдайда мерзімнен бұрын тоқтатылады.

3. Қазпатент бюллетеньде толық немесе ішінара жарамсыз деп танылған, сондай-ақ қолданылуы мерзімінен бұрын тоқтатылған қорғау құжаттары туралы мәліметтер жариялайды.

31-бап. Патенттің қолданылуын қалпына келтіру. Соңынан пайдалану құқығы

1. Осы Заңның 30-бабы 2-тармағының 2) тармақшасында аталған негізде тоқтатылған патенттің қолданылуы, патент иеленушінің өтініші бойынша патентті күшінде сақтау үшін төленетін төлемнің мерзімі біткен күннен бастап үш жыл ішінде, дәлелді себептер болған жағдайда және патенттің қолданылуын қалпына келтіруге төлем туралы құжат берілген жағдайда, қалпына келтірілуі мүмкін.

Қазпатент бюллетеньде патенттің қолданылуын қалпына келтіру туралы мәліметтер жариялайды. Жарияланым күні патенттің қолданылуы қалпына келтірілген күн болып табылады.

2. Патенттің қолданылуы тоқтатылған күн мен қалпына келтірілген күн аралығындағы кезеңде Қазақстан Республикасының аумағында патентпен қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалана бастаған немесе оған қажетті дайындық жасаған кез келген адам оны одан әрі көлемін ұлғайтпай, тегін пайдалану құқығын сақтап қалады (соңынан пайдалану құқығы).

Соңынан пайдалану құқығы басқа адамға өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалану орын алған немесе оған қажетті дайындық жасалған өндіріспен бірге ғана берілуі мүмкін.

7-тарау. Авторлардың, өтініш берушілердің және патент иеленушілердің құқықтарын қорғау

32-бап. Шағым кеңесі

1. Шағым кеңесі осы Заңның 22-бабының 6, 10-тармақтары, 23-бабының 3-тармағы және 29-бабының 2-тармағына сәйкес берілетін қарсылықтар бойынша дауларды сотқа дейін қарау жөніндегі Қазпатенттің мамандандырылған құрылымдық бөлімшесі болып табылады. Шағым кеңесі туралы ережені, шағым кеңесіне қарсылықтардың берілу және қаралу тәртібін Қазпатент бекітеді.

2. Берілген қарсылық шағым кеңесінің алқа отырысында осы Заңда белгіленген мерзім ішінде қаралуға тиіс. Қарсылықтарды қарау мерзімі қарсылық берген адамның, сондай-ақ патент иеленушінің өтініші бойынша ұзартылуы мүмкін, бірақ ол қарсылықты қарау үшін белгіленген мерзім өткен күннен бастап алты айдан аспауы керек.

3. Шағым кеңесінің шешіміне қарсылық берген адам немесе патент иеленуші өздері шешімді алған күннен бастап алты ай ішінде оған сотқа шағымдануы мүмкін.

33-бап. Дауларды сот тәртібімен қарау

1. Мынадай даулар:
 - 1) өнеркәсіптік меншік объектісіне авторлық туралы;
 - 2) қорғау құжатының дұрыс берілуі туралы;
 - 3) патент иеленушіні анықтау туралы;
 - 4) күштеп лицензия беру туралы;
 - 5) патент иеленушінің қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға айрықша құқығын және басқа да мүліктік құқықтарын бұзушылық туралы;
 - 6) қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін пайдалануға лицензиялық шарттардың жасалуы мен орындалуы туралы;
 - 7) алдыңғы және соңынан пайдалану құқығы туралы;
 - 8) жұмыс берушінің осы Заңның 10-бабының 4-тармағына сәйкес авторға сыйақы төлеуі туралы;
 - 9) осы Заңда көзделген өтемақыларды төлеу туралы;
 - 10) құқық қорғауға байланысты қорғау құжатынан туындайтын басқа да даулар сот тәртібімен қаралуға тиіс.
2. Сот шешімі негізінде Қазпатент қорғау құжаттарына қатысты өзгерістер туралы мәліметтердің жариялануын жүргізеді.

34-бап. Авторлардың, өтініш берушілердің және патент иеленушілердің құқықтарын бұзғандық үшін жауапкершілік

Авторлықты иемдену, қосалқы автор болуға мәжбүрлеу, өнеркәсіптік меншік объектісінің мәнін ол туралы мәліметтер жарияланғанға дейін автордың немесе өтініш берушінің келісімінсіз жария ету, қорғалатын өнеркәсіптік меншік объектісін заңсыз пайдалану, шет елдерде өнеркәсіптік меншік объектісін патенттеу тәртібін бұзу заңдарға сәйкес жауапкершілікке әкеп соғады.

8-тарау. Қорытынды ережелер

35-бап. Қазпатенттің әрекеттеріне ақы төлеу

Қазпатенттің осы Заңда көзделген әрекеттерді жүзеге асырғаны, оның ішінде қорғау құжаттарын беруге өтінімдер қабылдағаны, оларды тіркегені, өнеркәсіптік меншік объектілеріне сараптама жүргізгені, қорғау құжаттарын бергені және оларға қатысушылардың құқықтары мен міндеттерін туғызатын өзге де әрекеттер жасағаны үшін Қазпатент заңдарға сәйкес ақы алады.

36-бап. Патенттік сенім білдірілген өкіл

1. Біліктілік деңгейі қойылатын талаптарға сай келетін, Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын азамат патенттік сенім білдірілген өкіл бола алады. Сенімді білдірілген өкілдерге қойылатын біліктілік талаптарын, оларды аттестациялау және тіркеу тәртібін Қазпатент белгілейді.

2. Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде тұратын жеке адамдар немесе шетелдік заңды тұлғалар қорғау құжаттарын алу, оларды күшінде ұстау жөніндегі істерді жүргізуді, шағым кеңесіне қарсылық беруді және олардың қаралуына қатысуды

Қазпатентте тіркелген патенттік сенім білдірілген өкілдері арқылы жүргізеді.

Қазақстан Республикасында тұрақты тұратын, бірақ уақытша одан тыс жерде жүрген жеке адамдар қорғау құжаттарына байланысты істерді Қазақстан Республикасы шегінде хат жазысу үшін мекен-жайын көрсете отырып, патенттік сенім білдірілген өкілсіз жүргізе алады.

3. Патенттік сенім білдірілген өкілдің өкілеттігі оған өтінім беруші немесе патент иеленуші берген сенімхатпен куәландырылады.

37-бап. Өнеркәсіптік меншік объектісін шет елдерде патенттеу

1. Қазақстан Республикасында жасалған өнеркәсіптік меншік объектісіне шет елдерге өтінім беру Қазпатентке өтінім берілген күннен бастап үш ай өткен соң немесе мемлекеттік құпия болып саналатын мәліметтердің болуы белгіленген заңды тәртіппен жүргізілетін тексеру аяқталғаннан кейін жүзеге асырылуы мүмкін.

2. Қазақстан Республикасының өз аумағында тұратын азаматтары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңды тұлғалары өнеркәсіптік меншік объектісіне өтінімді халықаралық патент ұйымына, егер бұл тиісті халықаралық шартқа қайшы келмесе, Қазпатент арқылы береді.

3. Қазақстан Республикасында жасалған өнеркәсіптік меншік объектісіне өтінім шет елдерге немесе халықаралық патент ұйымына осы бап тәртібін бұза отырып берілген жағдайда Қазақстан Республикасында бұл өнеркәсіптік меншік объектісіне қорғау құжаты берілмейді.

38-бап. Шет елдік жеке және заңды тұлғалар мен азаматтығы жоқ адамдардың құқықтары

1. Шетелдік жеке және заңды тұлғалар осы Заңда көзделген құқықтарды Қазақстан Республикасы қатысушысы болып табылатын халықаралық шарттарға орай немесе өзара түсіністік принциптері негізінде Қазақстан Республикасының жеке және заңды тұлғаларымен тең пайдаланады.

2. Қазақстан Республикасында тұратын азаматтығы жоқ адамдар осы Заңда және өнеркәсіптік меншік объектілерін құқықтық қорғауға жататын өзге де актілерде көзделген құқықтарды, егер осы заңнан және басқа да заң актілерінен өзгеше туындамаса, Қазақстан Республикасының жеке және заңды тұлғаларымен тең пайдаланады.

*Қазақстан Республикасының
Президенті*